

Charmante Vlaamse stadjes *(in 48 uur)* Hasselt, Diest & Lier

Op nog geen uur rijden – of treinen – ten zuiden van Eindhoven liggen drie charmante en in Nederland minder bekende Vlaamse stadjes omringd door wonderschone natuur. Zins online coördinator Petra Schouten (1971) verkent in 48 uur mode- en jeneverstad Hasselt, Oranjestad Diest en Lier: waar de mensen ‘De Melk uit den dag halen’.

TEKST & BEELD: PETRA SCHOUTEN

V.l.n.r.: ‘Fietsen door het water’ bij Bokrijk, Marie-Antoinette jurken in het modemuseum, Quartier Blue en de Haspas

Mijn kennismaking met Hasselt begint meteen ‘zalig’: ik krijg in Maison Mathis een verrukkelijke Caesarsalade met een twist voorgeschoteld. Het stijlvol ingerichte restaurant ligt aan de Slachthuiskaaï, in Quartier Blue. Een halfuur eerder heb ik mijn auto achtergelaten in een immense parkeergarage onder dit nieuwe, hippe stads-kwartier aan de Hasseltse jachthaven. Het compacte centrum – qua grootte te vergelijken met Deventer – is namelijk nagenoeg verkeersvrij. Na de lunch meld ik me bij Visit Hasselt waar een Haspas voor me klaarligt. Met dit VIP-bonnenboekje, dat normaal €18 kost, kan ik volgens een medewerker van het verkeersbureau genieten van kortingen en voordelen bij musea, winkels én horecagelegenheden. Ik besluit spontaan om aan de hand van deze Haspas Hasselt te gaan ontdekken. De beste beslissing ooit, want de bonnen in het boekje brengen me kriskras door deze historische stad vol prachtige conceptstores, interessante galleries, groene hofjes, goede restaurants, gezellige koffietentjes, knusse wijnbarretjes en bruine bier-

lokalen. Niets voor niets heeft Hasselt de bijnaam ‘Stad van de Smaak’. In het Modemuseum – gevestigd in een 17de-eeuws klooster – waan ik me in de weelderige wereld van de 18de en vroeg 19de-eeuwse mode: de tijd van Marie Antoinette. Om de hoek ligt het Jenevermuseum. Wanneer ik de Haspas laat zien, krijg ik van de man achter de kassa een muntje. “Goed bewaren, hiermee krijg je aan het einde van je bezoek een gratis neut.”

GEMOEDELIJK HASSELT

Mijn volgende stop is Villa Verbeelding, een huis vol woord en beeld. Al wandelend valt me op hoe vriendelijk de Hasselaren zijn. De afgelopen uren ben ik al minstens tien keer door voorbijgangers begroet, wordt er voortdurend naar me geglimlacht en wanneer ik met mijn slipper achter een tegel blijf steken, vraagt een dame in het voorbijgaan bezorgd: “Ça va?” Zo gemanierd, daar kunnen we bij ons nog wat van leren. Villa Verbeelding is tot de historische nok toe gevuld met kleur- ▶

Boven: Auteur Petra bij de waterval in de Japanse tuin(l). Moderne kunst in Z33 (r). Midden: Medewerker Griet toont een boek in illustratiemusuem Villa Verbeelding. Onder: Ipanema cocktail en uitzicht op Hasselt

rijke prenten vooral uit kinderboeken. Toch is het Illustratiemuseum volgens medewerker Griet zeker niet alleen voor kinderen bedoeld: “Integendeel, in het museum hangt ook ‘volwassen’ kunst. Bovendien organiseren we regelmatig workshops illustreren.” Het volgende bonnetje in mijn Haspas is er een van de Bon Air Rooftop Bar op de 18de verdieping van het Radisson Blu Hotel. Dat komt goed uit: ik heb dorst. Eenmaal boven word ik niet alleen getrakteerd op een Ipanema mocktail, maak ook op een meer dan spectaculair uitzicht over de stad die, zo van bovenaf gezien, supergroen blijkt. *Time flies when you are having fun*. Rond half vijf ontdek ik in mijn bonnenboekje een entreebewijs voor Z33, een grensverleggende kunstinstituut op het kruispunt van hedendaagse kunst, design en architectuur. Het oude centrum van Hasselt is compact, dus nog geen vijf minuten later sta ik voor de deur. Alleen al het immense gebouw zelf spreekt tot de verbeelding, maar ook de kunstcollecties zijn de moeite van een

Ik dwaal langs watervallen, kersenbomen, pijnbomen en Japanse Esdoorns, vijvers vol Koi-karpers en een houten ceremoniehuis

bezoekje meer dan waard. Jammer dat ik vanwege de sluitingstijd er in sneltreinvaart doorheen moet.

Japanse tuin

De volgende ochtend sta ik extra vroeg op om het groene Hasselt op de fiets te verkennen. Ik ben namelijk superbenieuwd naar de grootste, authentieke Japanse tuin van Europa. En ja hoor, ook nu komt de Haspas weer van pas. Dwalend langs watervallen, kersenbomen, pijnbomen en Japanse Esdoorns, vijvers vol Koi-karpers en een houten ceremoniehuis genaamd Korokan, voel ik me helemaal zen. Helaas is de rust van korte duur, want ik nu ik hier toch ben, wil ik in Bokrijk ‘Fietsen door het water’ waarbij je meer dan 200 meter dwars door een vijver fietst. Graag was ik na deze unieke fietsbeleving ook nog op mijn elektrische fiets van City-rent naar de Abdij van Berkenrode getrapt, maar de eerste en rijkste vrouwenabdij in de Nederlanden ligt helemaal aan de andere kant van de stad, langs de weg naar Diest. Handiger is een tussenstop met de auto. Ook voor het belevingscentrum in de abdij maak ik dankbaar gebruik van mijn ‘lang-leve-de-Haspas’. Een audiotour loodst me door de vertrekken, gevuld met nonnen van steen en foto’s uit lang vervlogen tijden, die samen het verhaal vertellen van 600 jaar voor- en tegenspoed.

KONINKLIJK DIEST

Het charmante Demerstadje Diest mag dan zo groot zijn als vier voetbalvelden, de binnenstad is bijzonder rijk aan historisch erfgoed. Zo is het Begijnhof van Diest een van de mooiste in België en een beschermd Unesco Werelderfgoed. Geloof het of niet, Diest telt meer monumenten per vierkante meter dan Brugge, van de Citadel tot kerken en kloosters, van oude forten tot prachtige

pleinen en kunstig versierde gevels. Er is natuurlijk een reden voor dit rijke verleden en dat zijn wij: de Hollanders. Samen met onder meer Breda is Diest namelijk een van de officiële Oranjesteden. Bijna 300 jaar stond dit Vlaamse stadje onder Nederlands bewind. En ook nu nog draagt Willem-Alexander de adellijke titel Baron van Diest. Na een kop thee met een stuk Dieste kruidkoek – gemaakt van jonge scheutjes van de reinvaren – op de Grote Markt van Diest, start ik de Oranjewandeling voor de gotische Sint-Sulplitiuskerk waar – zo lees ik – de oudste zoon van Willem van Oranje ligt begraven. De route leidt me via kronkelige straten naar de met gehaakte lappen versierde trap naar de Citadel, waar de militaire geschiedenis van de vestingstad begint. Via het groene Citadelbos en de vestingwerken loop ik aan de achterkant van de Citadel Diest weer in. Ik passeer het Hof van Nassau – de 16de-eeuwse residentie van de Prinsen van Oranje – het Refugiehuis, het Warandepark, het geboortehuis van de heilige Jan Berchmans, enkele versierde winkelstraten en uiteindelijk het feeëriek begijnhof. Graag had ik nog wat gewandeld in natuurgebied Webbekomsbroek, maar de middag loopt op haar einde. Het is zeker nog een uur rijden naar Lier, waar ik me om 19 uur moet melden bij het hotel. ►

Het Begijnhof van Diest en een van de pittoreske winkelstraten met etalage (onder)

Samen met onder meer Breda is Diest een van de officiële Oranjesteden

Boven: De megafontein van Lier, in het water van de Binnennete (l). *Lier up, de stad geverfd*; een creatieve route langs graffiti (r). Midden: Lier, land van de Pallieters

LIERKE PLEZIERKE

Lier. Ik had eerlijk gezegd nog nooit van deze stad gehoord. Maar dit charmante stadje vol trap-, lijst- en tuitgevels op twintig minuten rijden van Antwerpen blijkt ook al zo'n verborgen parel. “Wie Lier bezoekt, wordt meegesleept in dat schoon leven. Niet voor niets spreken Lierenaars over ‘Lierke Plezierke’ wanneer ze het over hun stad hebben,” zegt Thomas Buys, klantadviseur van de Stad Lier. Ik heb met hem afgesproken in het stadhuis op de Grote Markt, met stip het mooiste toerismebureau dat ik ooit in mijn leven heb gezien. Lierenaars worden volgens Thomas ook wel Pallieters genoemd – levensgenieters – geïnspireerd door de gelijknamige vrolijke hoofdpersoon uit de roman van Felix Timmermans, de beroemde Vlaamse schrijver en dichter, die werd geboren in Lier. “Wij Lieren melken den dag,” beaamt Thomas met een lach. “Schijnt de zon, dan pakken we graag een pintje op het terras.” Volgens Thomas is de beste en leukste manier om Lier te ontdekken aan de hand van verschillende themawandelingen. De wandeling ‘Schoon Lier’ voert langs kronkelige straatjes, historische pleinen, statige gebouwen en de groene stadsvesten. De stadswandeling van 4,7 kilometer wordt aangegeven met koperen klinknagels in het trottoir. “Kijk in welke richting de torens op de klinknagels wijzen en je weet meteen welke kant je op moet.”

Themawandelingen

De ‘Spaanse wandeling’ herinnert aan de Spaanse overheersing. De route voert langs zes locaties in de binnenstad die verwijzen naar het huwelijk van Filips de Schone en Johanna van Castilië, zoals de Aragonbrug en de Spaanse poort. Handig: de gedenkplaten zijn voorzien van QR-codes die je als geïnteresseerde van de nodige informatie voorziet. De bronzen schelpen die je hier en daar tussen de kinderkopjes tegenkomt, geven volgens Thomas de weg naar Santiago de Compostella aan. De Scandinavië-toer volgt het spoor van de Deense Vikings, koningen, bisschoppen en schrijvers. Eind 16de eeuw heerste ook in Lier een heuse ‘heksenwaan’. Minstens zes vrouwen werden door het stadsbestuur vervolgd. Tot grote spijt van het huidige stadbestuur, dat in 2021 een herdenkingscirkel op de Grote Markt onthulde bij wijze van eerherstel van de vermeende heksen. Het monument is de eerste van zeven locaties langs de Heksenroute waar je, als je de QR-codes scant, deze duistere tijden kunt herbeleven. Voor ik vertrek, geeft Thomas me nog een A4'tje mee van de kleurrijke en creatieve route *Lier Up, De stad geverfd*. “In samenwerking met verschillende internationale straatkunstenaars creëerde de lokale

Dit charmante stadje vol trap-, lijst- en tuitgevels ligt op twintig minuten rijden van Antwerpen

graffiti-artiest Joachim verschillende levensgrote werken, verspreid over de stad. Elke mural verwijst op de een of andere manier naar de geschiedenis en de cultuur van Lier.” Volg de wandelroute langs de kunstwerken en je ontdekt Lier vanuit een heel nieuw perspectief. Helaas heb ik maar een volle ochtend om Lier te verkennen, dus loop ik de routes door elkaar. Prima te doen, met alle routekaartjes die Thomas me heeft meegegeven. Voor de lunch schuif ik aan bij Zuster Agnes, het restaurant aan de rand van het 13de-eeuwse stratenbegijnhof, vernoemd naar het laatst levende Begijntje.

Moedige bootvissers

Op de platbodem van Dirk Verschoren, vrijwillige gids bij de Koninklijke Moedige Bootvissers, eindig ik mijn bezoek aan Lier. Al varende over de Kleine Nete, een afgesloten zijrivier van de gelijknamige getijderivier, brandt Dirk los. “Tot 1974 vingen de vissers van Lier hier 's nachts paling. Ze lieten zich meevoeren met de stroming en haalden hun net elke vijf minuten op met een draaiwiel. Toen het Lierse ‘palingdraaien’ werd verboden, maakten de palingdraaiers van een nood een deugd. “Nu varen we met toeristen.” Terwijl hij behendig onder lage bruggetjes stuurde, wijst Dirk naar een raampje langs de gracht. In die kamer brachten Filips en zijn Spaanse bruid de huwelijksnacht door. Vervolgens stortte deze brug in onder het gewicht van de stedelingen die een glimp van het bruidspaar wilden opvangen. Daar in het Maagdenhuis werden weesmeisjes tussen de 7 en 17 jaar opgeleid tot huishoudster. In het klooster deden de nonnen boete door ►

Boven: De Kleine Nete. Midden: een typische Vlaamse lunch bij Zuster Agnes. Onder: de koperen klinknagel (l) en de Zimmertoren (r)

Boven: Boottocht met een platbodem (I). Historische gebouwen, in de achtergrond de St. Gummaruskerk. Midden: gids Dirk vertelt. Onder: Het schapenkoppenmonument

met hun blote buik op een koude steen te liggen. Bij elk gebouw heeft Dirk weer een nieuw, bijzonder verhaal. Wanneer we langs het stratenbegijnhof varen, zegt hij dat ik straks zeker even door het Hemdsmouwke moet wandelen: het smalste straatje in het Begijnhof. Het is maar 90 centimeter breed. Zonder Dirk had ik ook nooit de muzikant met de harp op het dak van het Zouthuis gezien. Zijn instrument wordt – inderdaad – ook wel een lier genoemd.

Schapenkoppen

Op weg naar mijn auto duik ik nog snel even achter de Grote Markt het Stadsmuseum van Lier in. De entree verzilver ik met een bon uit het Lierse kortingsbonnenboekje, dat alle hotel- en B&B-gasten tijdens het inchecken cadeau krijgen. In het Stadsmuseum staat niet alleen een replica van een mammoet die hier werd opgegraven, maar ontdek je ook waarom Lierenaars Schapenkoppen worden genoemd. Achterhaal het vooral; het is een boeiend verhaal. Eén ding staat vast: 48 uur wandelen in Hasselt, Diest en Lier is véél te kort. Wanneer ik de stad uitrijd, roep ik niet